

Tim MMF-a završio posetu Srbiji

ODMAH OBJAVITI

Saopštenja za štampu na kraju posete sadrže izjave timova MMF-a u kojima se iznose preliminarni nalazi nakon posete zemlji. Stavovi izneseni u ovom saopštenju predstavljaju stavove tima MMF-a i ne moraju da predstavljaju stavove Izvršnog odbora MMF-a. Na osnovu preliminarnih nalaza tokom ove posete, tim će pripremiti izveštaj koji će, po pribavljanju odobrenja rukovodstva, biti predstavljen Izvršnom odboru MMF-a na razmatranje i odlučivanje.

- *Tim MMF-a vodio je produktivne razgovore sa srpskim vlastima o politikama potrebnim za završetak druge revizije u okviru Instrumenta za koordinaciju politika (PCI).*
- *Srpska privreda je uspešno prebrodila period pandemije COVID-19, ali se trenutno, poput drugih ekonomija, suočava sa značajnom neizvesnošću usled preliivanja posledica sukoba između Rusije i Ukrajine.*
- *Prioriteti politike su očuvanje makrofiskalne i finansijske stabilnosti, ublažavanje uticaja tekućeg eksternog šoka, kao i nastavak reformi radi održanja snažnog rasta i daljeg povećanja njegove inkluzivnosti.*

Vašington, DC – 22. mart 2022: Tim Međunarodnog monetarnog fonda (MMF), koji je predvodio Jan Kes Martejn, održao je sastanke sa vlastima Srbije u periodu od 11. do 22. marta 2022. radi razgovora o drugoj reviziji u okviru Instrumenta za koordinaciju politika (PCI). Na kraju posete, g. Martejn je izdao sledeće saopštenje:

„Misija MMF-a je vodila produktivne razgovore sa vlastima i ostvarila važan napredak ka postizanju dogovora na nivou tima o politikama potrebnim za završetak druge revizije u okviru instrumenta PCI. S obzirom na neobičnu ekonomsku neizvesnost, dodatni razgovori biće potrebni u narednim mesecima. Dogovor podleže odobrenju od strane rukovodstva i Izvršnog odbora MMF-a. Razmatranje od strane Odbora je okvirno zakazano za drugu polovinu juna 2022. godine.

„Srpska privreda je dobro prebrodila pandemiju COVID-19. Nakon blagog pada u 2020. godini, realni BDP je zabeležio snažan oporavak od 7,4 procenta u 2021. i približio se svom trendu pre pandemije. Podstaknuta rastom cena hrane i globalnih cena energenata, inflacija je porasla na 8,8 procenata u februaru 2022. godine, ali je bazna inflacija ostala niža na 4,4 procenta. Fiskalni rezultati u 2021. bili su bolji od očekivanih, zahvaljujući oporavku poreskih prihoda. Fiskalni deficit se smanjio na 4,1 procenat BDP-a, a javni dug na 57,2 procenta BDP-a (prema metodologiji MMF-a). Održana je stabilnost finansijskog sektora. Kurs je ostao stabilan.

„Međutim, rat u Ukrajini predstavlja veliki ekonomski šok koji utiče na globalne ekonomske izgleda, a posebno Evrope, a samim tim i Srbije. Očekuje se da će se negativno odraziti na ekonomski oporavak Srbije kroz poremećaje u lancu snabdevanja, veće svetske cene primarnih proizvoda, efekte na globalne finansijske uslove, poverenje i niži rast trgovinskih partnera. Iako je razmere uticaja teško predvideti u ovoj fazi, tim će revidirati projekcije rasta

naniže u odnosu na prethodnu reviziju, uz dominaciju negativnih rizika po projekciju. Više globalne cene energenata i primarnih proizvoda dodatno će podstaći inflatorni pritisak ove godine. Srednjoročni izgledi Srbije, iako neizvesni, i dalje su povoljni, podržani posvećenošću vlasti strukturnim reformama.

„Neposredni prioriteti politike su očuvanje makrofiskalne i finansijske stabilnosti i ublažavanje uticaja aktuelnog eksternog udara. Vlasti su na odgovarajući način reagovalе formiranjem radne grupe koja će pomoći pogođenim kompanijama da prebrode poremećaje u lancu snabdevanja. Ukoliko ekonomski poremećaji budu zahtevali dalju podršku pogođenim grupama ili aktivnostima, uključujući državna preduzeća u energetsom sektoru, treba predvideti dodatne rashode tako što će se korigovati prioriteti u okviru budžetom planirane tekuće i kapitalne potrošnje, unutar dogovorenog limita fiskalnog deficita od 3 procenta BDP-a. Svaka dodatna hitna pomoć treba da bude privremena i usmerena na ugrožena domaćinstva i održiva preduzeća. Finansijska podrška državnim preduzećima treba da se pruža na transparentan način.

„Narodna banka Srbije (NBS) treba da bude spremna da, po potrebi, dodatno pooštri monetarnu politiku kako bi obuzdala sekundarne efekte viših uvoznih cena na inflaciju, istovremeno uzimajući u obzir kretanje perspektive rasta.

„Bankarski sistem je i dalje dobro kapitalizovan i likvidan, ali je budnost i dalje neophodna. Pozdravljamo brz odgovor NBS na prelivanje efekata međunarodnih sankcija na bankarski sistem, što je bilo ključno za očuvanje finansijske stabilnosti. NBS je blagovremeno pokrenula postupak rešavanja pitanja Sberbanke Srbija i brzo okončala njeno preuzimanje od strane domaće bankarske grupe. Finansijskom sistemu je takođe obezbeđeno dovoljno deviza da ispuní dodatne zahteve izazvane neizvesnošću.

„Nedavni poremećaji u domaćoj proizvodnji električne energije ukazali su na potrebu hitne i rigorozne reforme upravljanja u glavnim energetske preduzećima, kao i sprovođenja nove strategije ulaganja u tom sektoru. Mada trenutna ograničenja cena energije pomažu u održavanju društvene i ekonomske stabilnosti, predstojeća prilagođavanja cena moraće da pomognu u obezbeđivanju povraćaja troškova i finansijske održivosti energetskih preduzeća bez pritiska na državni budžet. Prilikom prilagođavanja cena energije biće važno ublažiti uticaj na ugrožena domaćinstva.

„Potrebno je zadržati reformski zamah. U skladu sa obavezama u okviru programa, vlasti su razvile centralizovanu bazu podataka o imovini državnih preduzeća i uspostavile mehanizme i kriterijume za razmatranje i odobravanje ključnih odluka državnih preduzeća, što je presudno za nastavak sprovođenja strategije vlasništva nad državnim preduzećima i upravljanja njima. Napredak je takođe postignut u proširenju obuhvata novog centralnog elektronskog registra plata i zaposlenih u javnom sektoru, koji će poboljšati kontrolu i podržati budući sistem plata u javnom sektoru. Očekuje se da će novi model e-fiskalizacije sa proširenim obuhvatom stupiti na snagu u maju 2022. godine i doprineti smanjenju sive ekonomije. Pozdravljamo posvećenost vlasti da se pozabave preostalim potrebnim reformama, kroz baziranje srednjoročne fiskalne discipline na novom paketu fiskalnih pravila, nastavak sprovođenja nove strategije razvoja tržišta kapitala i prelazak na zeleniji rast.

„Tim MMF-a je zahvalan na tesnoj saradnji vlasti.“